

ساختارهای ارزیابی و روش های حسابداری کیفیت سود در تولید

حسنیه عزیزملایری

دانش آموخته کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر

نویسنده مسئول: حسنیه عزیزملایری

h.azizmalayeri1368@gmail.com

چکیده: امروزه مدیریت سود یکی از موضوعات بحث انگیز و جذاب در پژوهش های حسابداری به شمار می رود، به دلیل این که سرمایه گذاران به عنوان یکی از فاکتورهای مهم تصمیم گیری، توجه خاصی به رقم سود دارند. پژوهش ها نشان داده است که نوسان کم و پایداری سود حکایت از کیفیت آن دارد، به این ترتیب سرمایه گذاران با اطمینان خاطر بیشتری، اقدام به سرمایه گذاری در سهام آن شرکت های می کنند که روند سود باثبات تری داشته باشند. لذا در این راستا، مدیریت سود را می توان روشی برای آرایش اطلاع رسانی و وضعیت مالی مطلوب شرکت ها دانست که از طریق مداخله مدیریت در فرآیند تعیین سود به انجام می رسد. از آنجائی که بهبود کیفیت افشای شرکتی باعث عدم تقارن اطلاعاتی می گردد و کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، مدیریت سود کمتر را به همراه دارد. این عدم تقارن مرتبط با خصیصات کیفی اطلاعات مالی (به موقع بودن و قابلیت اتکا) رابطه ی معنی داری دارند. از دیدگاه سرمایه گذاری، کیفیت سود پایین مطلوب نیست زیرا نشانگر وجود ریسک در تخصیص منابع به آن بخش می باشد و باعث کاهش رشد اقتصادی از طریق تخصیص نادرست سرمایه ها خواهد شد. از طرفی، کیفیت سود پایین باعث انحراف منابع از طرح های با بازده واقعی به طرح های با بازده غیر واقعی می شود که کاهش رشد اقتصادی را در پی خواهد داشت.

کلمات کلیدی: ساختار کیفیت سود؛ افلام تعهدی؛ جریانهای نقدی؛ مربوط بودن؛ قابلیت اتکاء.

۱. مقدمه

پدیده مدیریت سود طی نیم قرن اخیر بسیار مورد توجه محققین حسابداری بوده است. این پدیده به رفتار آگاهانه ای اطلاق می شود که به منظور مدیریت نمودن سود انجام می شود. پژوهشگران عموماً بر این باورند که مدیران اجزاء تعهدی سودها را برای انتفاع شخصی دستکاری می کنند. برخی شواهد نیز نشان می دهد که اغلب صاحبان سهام و بستانکاران تمایل به سرمایه گذاری در شرکت هایی دارند که مدیریت آنها قادر است تصویر بهتری از سودآوری را منعکس نماید. در نتیجه این امر، مدیران انگیزه ی بیشتری را برای نشان دادن تصویری مطلوب و با ثبات از سودآوری شرکت در چارچوب اصول پذیرفته شده حسابداری پیدا میکنند. سود گزارش شده در شرکتها همواره بعنوان یکی از معیارهای تصمیم گیری مالی مورد توجه بوده است اما هرگاه اهداف مدیران و مالکان همسو نباشد مدیریت ممکن است صورتهای مالی را در جهت منافع خویش تهیه نمایند. استفاده کنندگان از اطلاعات مالی نیز همواره از عدم تقارن اطلاعات حسابداری ناراضی بوده اند و همواره به دنبال اطلاعاتی هستند که بتوانند جهت تصمیم گیری های منطقی از آن استفاده نمایند. عبارتی ارقام و اعداد می توانند نقش تشدید کننده یا تعدیل کننده ای در این راستا داشته باشند به عنوان مثال در واحدهایی که عملکرد ضعیف از لحاظ سود گزارش شده اند و قیمت سهام آنها سقوط نموده است خطرات جدی، امنیت شغلی مدیریت را تهدید می کند و در نهایت ممکن است سهامداران بخواهند مدیریت را تعویض نمایند. (واتس و زیمرمن ۱۹۸۶)

۲. اهمیت ارزیابی کیفیت سود

بر طبق مفهوم سودمندی تصمیم ارائه شده توسط هیئت استانداردهای حسابداری مالی ایالت متحده، کیفیت سود و به صورت عام تر کیفیت گزارشگری مالی، مورد علاقه کسانی است که از گزارش های مالی برای تصمیم گیری های سرمایه گذاری و انعقاد قراردادهای مختلف استفاده می کنند. علاوه بر این، می توان گفت که از دیدگاه تدوین کنندگان استاندارد ها، کیفیت گزارشهای مالی به صورت غیر مستقیم، نشان دهنده کیفیت استانداردهای گزارشگری مالی است. سود گزارش شده و روابط بدست آمده از آن معمولاً در قراردادهای حقوق و پاداش و قراردادهای استقراض استفاده می شوند. تصمیم گیری برای قراردادی براساس کیفیت سود پایین، باعث انتقال ناخواسته ثروت خواهد شد. برای نمونه، سود های بیش از حد نشان داده شده که به عنوان معیار ارزیابی عملکرد مدیریت قرار می گیرد، منجر به تعلق حقوق و مزایای بیش از اندازه به مدیریت خواهد شد. به گونه ای مشابه، سود های متورم ممکن است

آدرس دبیرخانه: اردبیل، شهرک کارشناسان، بالاتر از میدان وصال، مخ مدیریت، مرکز آموزش علمی و کاربردی سازمان مدیریت صنعتی

تلفن تماس: ۰۹۰۳۳۸۴۵۱۶۷

Mci-conf.ir